

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců JUDr. Jana Ryby a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobce: **Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích,**
se sídlem Okružní 517/10, České Budějovice,

proti
žalovanému: **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy,**
sídlem Karmelitská 7, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí ministryně žalovaného ze dne 18. 9. 2015, č. j. MSMT-15764/2015-6,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 18. 9. 2015, č. j. MSMT-15764/2015-6 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 371 Kč, a to do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobce se u Městského soudu v Praze domáhal žalobou zrušení shora uvedeného rozhodnutí ministryně školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministryně“ či „rozkladový orgán“), kterým byl zamítnut rozklad proti rozhodnutí Ministerstva školství,

mládeže a tělovýchovy (dále také jen „ministerstvo“ nebo „žalovaný“) ze dne 30. 4. 2015, č. j. MSMT-8581/2015-2. Tímto rozhodnutím ministerstvo odmítlo žádost žalobce o poskytnutí informací v režimu zákona č. 106/1999 Sb., zákona o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“).

2. V žádosti žalobce požadoval poskytnutí informace o tom, *„zda, a pokud ano, za jakou škodu způsobenou při výkonu veřejné moci a v jaké konkrétní výši byl Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy Ing. Bc. M. K., CSc., odškodněn v době ode dne 1. ledna 2009 do dne 23. března 2015, a přiznalo-li Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy náhradu škody, žádá i o poskytnutí stran poškozeného anonymizované kopie náhradu škody přiznávajícího rozhodnutí.“*
3. Žalovaný rozhodnutím ze dne 30. 4. 2015 č. j. MSMT-8581/2015-2 žádost o informaci v celém rozsahu odmítl s odůvodněním, že „poskytnutím požadovaných informací by se povinný subjekt dopustil nepřiměřeného zásahu do práv na ochranu osobnosti, soukromí a osobních údajů fyzické osoby, jíž se požadované informace týkají“, přičemž „provedení eventuální anonymizace by bylo zcela bezúčelné.“ Rozklad žalobkyně, v němž namítala zejména, že „příjemce odškodnění je příjemcem veřejných prostředků“ a tudíž žalovaný měl aplikovat § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím, a informace bez dalšího poskytnout, ministryně neshledala důvodným, a proto rozhodla napadeným rozhodnutím o jeho zamítnutí.
4. Protože žalobce s obsahem napadených rozhodnutí nesouhlasí, podal žalobu, v níž namítá, že povinný subjekt nesprávně aplikoval § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím, podle něhož informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy upravujícími jejich ochranu. Dle žalobce příjemce odškodnění je příjemcem veřejných prostředků ve smyslu § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím a neposkytnutím požadované informace bylo porušeno právo žalobce na informace podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“).
5. Žalobce dále uvádí, že požadované informace se vztahují k působnosti povinného subjektu, neboť jde o informace ohledně majetku svěřeného ministerstvu a odškodnění škody způsobené při výkonu veřejné moci. Žalobce nesouhlasí s tím, že by požadoval sdělení osobních údajů, na které by dopadalo zákonné omezení práva na informace z důvodu ochrany soukromí a osobních údajů osoby, které se žádost týká. Žalobce trvá na tom, že zákon o ochraně osobních údajů nezakazoval povinnému subjektu poskytnout žalobci požadované informace. Otázkou výkladu pojmu veřejné prostředky se již zabývaly Ústavní soud (např. nálezn sp. zn. I. ÚS 260/06) i Nejvyšší správní soud (např. rozsudek č. j. 5 As 64/2008-155). Oba soudy odkázaly na definici obsaženou v § 2 písm. g) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole (dále jen „zákon o finanční kontrole“). Dispozice s jakýmkoli majetkem státu, případně s majetkem svěřeným podle zákona o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím anebo nesprávným úředním postupem, je dispozicí s veřejnými prostředky. Proto přiznání odškodnění za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci je činností podléhající informační povinnosti dle § 8b odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. S ohledem na uvedené tak vzniká ministerstvu povinnost sdělit k žádosti o informace o fyzické osobě, které bylo odškodnění (bez rozsudku) přiznáno, včetně uvedení poskytnuté výše.
6. Podle žalobce v daném případě nebyla dána výluka informační povinnosti dle § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť zájem na kontrole veřejné správy převažuje nad

právem na ochranu soukromí. Poskytnutí informace o plnění za náhradu škody je v souladu s § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů a je možné i bez souhlasu dotčených osob. Z § 12 zákona o svobodném přístupu k informacím vyplývá, že případný důvod pro odepření poskytnutí pouze některých údajů uvedených na požadované listině nemůže být důvodem k odepření poskytnutí kopie celé listiny, ale pouze důvodem k vyloučení údajů, na něž se zákonná výjimka z poskytování informací vztahuje. Určující je pouze postavení povinného subjektu a povaha požadované informace (§ 2 zákona o svobodném přístupu k informacím). Fyzická osoba, která byla účastna procesu odškodnění za nezákonné rozhodnutí anebo nesprávný úřední postup jako poškozená, je příjemcem veřejného prostředku ve smyslu § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím.

7. Žalobce dále namítá, že správní orgán mu stanovil k provedení úkonu nepřiměřenou lhůtu. Za přiměřenou lze považovat pouze lhůtu, ve které je s přihlédnutím ke všem okolnostem reálné procesní úkon náležitě provést. Délka lhůty stanovená žalovaným ve výzvě k odstranění vad rozkladu však uvedenou podmínku nesplňuje. Závěrem žalobce upozorňuje, že v řízení vedeném žalovaným o poskytnutí informace o přiznání náhrady škody, měla být účastníkem daného řízení osoba, které se poskytnutí informace bezprostředně dotýkalo.
8. V písemném vyjádření navrhl žalovaný zamítnutí žaloby a k meritu věci uvedl, že informace týkající se skutečnosti, zda byla jmenovitě určené osobě způsobena škoda při výkonu veřejné moci, zda jí následně byla přiznána náhrada této škody a případně v jaké výši, je informací bezprostředně se týkající této konkrétní fyzické osoby, a je tedy svou povahou osobním údajem. Proto je třeba zohlednit právní předpisy o ochraně osobních údajů, ochrany osobnosti člověka a jeho soukromí. V daném případě se právo na ochranu osobnosti dostalo do rozporu s dalším základním právem, a to s právem na svobodný přístup k informacím. Bylo proto nutné provést test proporcionality, s čímž se žalovaný v napadeném rozhodnutí vypořádal a dospěl k závěru, že je ve veřejném zájmu, aby právo na informace bylo v tomto konkrétním případě s ohledem na okolnosti případu omezeno ve prospěch ochrany soukromí osoby, jíž se požadované informace týkají.
9. Žalovaný nesouhlasí s názorem žalobce, že je nerozhodné, zda se v případech dle § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím jedná současně o osobní údaj a zda je osoba konkrétně určitelná. Vzhledem k tomu, že informace o vzniku škody a její náhradě, které jsou druhově velmi citlivé, byly požadovány ke konkrétně určitelnému subjektu, musel žalovaný odmítnout jejich poskytnutí jako celku. Požadavek anonymizované verze rozhodnutí postrádá smysl, protože z okolností by bylo zřejmé, které konkrétní osoby se údaje týkají. Žalovaný zdůrazňuje, že osoba, jíž se informace týkají, není v postavení úřední osoby, resp. není v pracovněprávním ani obdobném vztahu k žalovanému, ale jedná se o osobu z pohledu žalovaného stojící zcela vně systému veřejné správy.
10. K námitce ohledně lhůty žalovaný uvádí, že pětidenní lhůtu považuje s ohledem na okolnosti případu za přiměřenou. Žalobce podal rozklad bez povinných náležitostí v poslední den zákonné lhůty. Lhůta pět dní je k uvedení podstatných důvodů, které měly být již v zákonem stanovené lhůtě uvedeny, zcela dostatečná. Navíc žalobce v dodatečně poskytnuté lhůtě stihl vyčerpávajícím způsobem uvést všechny podstatné argumenty.
11. V replice žalobce znovu zdůraznil, že povinný subjekt měl poskytnout informace podle § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím. Povinný subjekt neposkytne informace o

odškodnění za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci poskytované z veřejných prostředků jen výjimečně, pokud tato osoba byla odškodněna jen nevýznamným způsobem, a zároveň nevystávají konkrétní pochybnosti o tom, zda v souvislosti s odškodňováním této osoby jsou veřejné prostředky vynakládány hospodárně. Žalovaný sice posoudil kolizi práva na soukromí a práva na informace z hlediska proporcionality, ale uvedl, že § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím dopadá jen na případy ve vztahu k osobám, jež jsou příjemci veřejných prostředků, přičemž informace se poskytne jen v rozsahu základních osobních údajů dle § 8b odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalobce nesouhlasí s názorem, že zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOOÚ“) a zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“) ve spojení s § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím jsou speciálními ustanoveními vůči § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím. Požadovaná informace se týká pouze příjemce veřejných prostředků a je užší, než jak ji vymezuje § 8b odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalobce poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 5 As 64/2008-155, podle něhož se na poskytování veřejných prostředků podle § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím nevztahuje § 10 zákona o svobodném přístupu k informacím, který upravuje ochranu důvěrnosti majetkových poměrů.

12. Žalobce rovněž upozorňuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 57/2010-79, ve kterém jsou vymezeny pojmy příjemce veřejných prostředků a veřejné prostředky. Odškodněný, jemuž se náhrada škody vyplácí z veřejného rozpočtu, je příjemcem veřejných prostředků a výši jeho odškodnění nebo jiné náhrady lze zveřejnit. Základní osobní údaje o osobě, které povinný subjekt vyplatil veřejné prostředky, se poskytnou i přesto, že jsou jinak chráněny předpisy o ochraně osobních údajů. Stanoví-li zákon o svobodném přístupu k informacím povinnost poskytnout některé osobní údaje, jedná se o jejich poskytnutí podle práva.
13. U jednání, které se ve věci konalo dne 7. června 2017, oba účastníci setrvali na svých stanoviscích. Městský soud v Praze rozsudkem z tohoto dne č. j. 3 A 141/2015-59 v I. výroku zrušil napadené rozhodnutí a ve II. výroku rozhodl o náhradě nákladů řízení.
14. Městský soud napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost a vady řízení a věc vrátil žalovanému k novému projednání. V odůvodnění svého rozsudku městský soud zejména konstatoval, že prostředky určené k pokrývání náhrady škody za nesprávný úřední postup spadají pod definici veřejných prostředků, jelikož jde o majetkovou hodnotu patřící státu. Poskytování náhrady škody za nesprávný úřední postup je proto podřaditelné pod § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím. Městský soud dále vyšel z rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012 – 62, a uvedl, že osoby, jež mohou být poskytnutím informace dotčeny ve svém právu na informační sebeurčení, mají v řízení o odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace postavení účastníka řízení podle § 27 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), proto musí žalovaný v nově otevřeném odvolacím řízení vymezit okruh účastníků v souladu s tímto ustanovením a přitom se řídit hmotněprávními závěry soudu, jež se týkají aplikace ustanovení § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalovaný se v rozhodnutí zabýval možností nepřiměřeného zásahu do ochrany subjektu, jehož se požadovaná informace týká. Soud dospěl k závěru, že tak učinil pouze v obecné rovině, aniž by před vydáním rozhodnutí

oslovil osobu, které se možnost nepřiměřeného zásahu do její ochrany dotýká. Pětidenní lhůtu, kterou žalovaný stanovil žalobci k doplnění rozkladu, posoudil městský soud jako přiměřenou.

15. Ke kasační stížnosti žalovaného Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 15. 11. 2018, č. j. 3 As 211/2017 – 20 napadený rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. 6. 2017 zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.
16. Městský soud v Praze znovu přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a vycházel přitom jednak ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a jednak ze zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2018, č. j. 3 As 211/2017 – 20, jehož závěry je v dalším postupu vázán (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).
17. Ze správního spisu zjistil soud následující skutečnosti:
18. Dne 23. 3. 2015 byla žalovanému doručena žádost žalobce, v níž požadoval poskytnutí informace o tom, *„zda, a pokud ano, za jakou škodu způsobenou při výkonu veřejné moci a v jaké konkrétní výši byl Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy Ing. Bc. M. K., CSc., nar. ..., odškodněn v době ode dne 1. ledna 2009 do dne 23. března 2015, a přiznalo-li Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy náhradu škody, žádá i o poskytnutí stran poškozeného anonymizované kopie náhradu škody přiznávajícího rozhodnutí.“*
19. Rozhodnutím ze dne 30. 4. 2015, č. j. MSMT-8581/2015-2 ministerstvo jakožto povinný subjekt žádost žalobce o poskytnutí informací v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím odmítlo z důvodu, že požadovaná informace se svou povahou bezprostředně dotýká osobnosti a soukromí konkrétní fyzické osoby, pana Ing. Bc. M. K. Ministerstvo s poukazem na § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím a právní úpravu obsaženou v § 81 a násl. občanského zákoníku a rovněž v § 4 písm. a) ZOOÚ uvedlo, že se v posuzovaném případě jedná o osobní údaj jmenované osoby, přičemž bylo nutno posoudit, zda požadované informace neporušují ochranu osobnosti člověka a zda nenaplnějí definici osobního údaje ve smyslu § 4 písm. a) ZOOÚ. V kladném případě by bylo možno takové informace poskytnout pouze se souhlasem osoby, která je subjektem údajů, nebo pouze na základě naplnění některé z výjimek uvedených v § 5 odst. 2 ZOOÚ. Ministerstvo dále poznamenalo s poukazem na stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů č. 3/2012, že nelze vždy obecně určit, zda určitý druh informace je osobním údajem dle ZOOÚ, avšak určitá informace může takové povahy nabýt v rámci celého kontextu požadovaných informací konkrétní žádosti. Ministerstvo dovodilo, že informace o náhradě škody ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za škodu“) ve vztahu ke konkrétní fyzické osobě je nejen charakteru osobního údaje ve smyslu ZOOÚ, ale dotýká se rovněž osobnosti člověka dle § 81 občanského zákoníku. Za této situace, kdy je žádána informace k osobě, která je žadateli známa, a kterou dokonce ve své žádosti výslovně označil, ministerstvo uzavřelo, že by poskytnutím požadovaných informací došlo k nepřiměřenému zásahu do ochrany osobnosti konkrétního člověka a provedení eventuální anonymizace by bylo zcela bezúčelné, neboť pravého účelu anonymizace by se takovým způsobem i přesto nedosáhlo. Z uvedených důvodů ministerstvo odmítlo žádost o informace v celém rozsahu.

20. Ministryně rozklad proti rozhodnutí žalovaného zamítla, přičemž dospěla k závěru, že ministerstvo se řádně zabývalo posouzením, zda případné poskytnutí požadovaných informací neporušuje ochranu osobnosti člověka a jeho soukromí ve smyslu Listiny a občanského zákoníku a rovněž definici osobního údaje ve smyslu ZOOÚ. Za správný označila ministryně závěr, že informace o náhradě škody ve vztahu ke konkrétní fyzické osobě mají charakter osobního údaje dle § 4 písm. a) ZOOÚ, a že jejich poskytnutím by došlo k nepřiměřenému zásahu do ochrany osobnosti daného člověka podle § 81 a násl. občanského zákoníku. Ministryně dále poukázala na skutečnost, že v posuzovaném případě došlo ke střetu dvou základních práv garantovaných právním řádem České republiky, a to práva na ochranu osobnosti (práva na soukromí osoby) a práva na informace, proto muselo ministerstvo při svém rozhodování provést tzv. test veřejného zájmu (test proporcionality) a přitom dospělo správně k závěru, že veřejným zájmem v předmětné věci je, aby právo na informace bylo omezeno ve prospěch ochrany soukromé osoby, které se předmětná informace týká. K námitce týkající se porušení § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím s poukazem, že požadovaná informace se týká působnosti žalované, a proto měla být informace poskytnuta, ministryně zopakovala, že povinný subjekt musí každou informaci posoudit individuálně s přihlédnutím k okolnostem případu a v daném případě bylo správně posouzeno, že informace se týkala osoby jakožto osoby poškozené, které byla (či mohla být) způsobena určitá škoda, resp. újma a poskytnutí požadované informace by tudíž mělo ještě závažnější dopad na soukromí této osoby. Ohledně námítky nezákonnosti stanovené lhůty žadateli, uvedla ministryně, že lhůta 5 dnů k upřesnění podání byla v daném případě lhůtou přiměřenou.
21. Městský soud v Praze po novém přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí s ohledem na výše popsany skutkový stav a rovněž závěry obsažené ve zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2018, č. j. 3 As 211/2017 – 20, jimiž je v dalším postupu vázán, má za to, že před vydáním napadeného rozhodnutí nebyl proveden test proporcionality v souladu s požadavky obsaženými v nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16 (viz podrobněji bod 26. – 29. tohoto rozsudku). Tato skutečnost vedla zdejší soud ke zrušení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť absence testu proporcionality při posouzení předmětné žádosti žalobce o informace je vadou řízení, která mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé.
22. Městský soud předně připomíná, že Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku podrobně objasnil důvody, pro které je informace, kterou žalobkyně požadovala, osobním údajem ve smyslu citovaného § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů. V daném případě není ani pochyb o tom, že se jedná o informaci týkající se soukromí dotčené fyzické osoby, která požívá ochrany ve smyslu § 81 a násl. občanského zákoníku. V tomto směru kasační soud nesouhlasil se závěrem městského soudu, že se daná informace „*zjevně dotýká veřejného financování, čímž se dostává mimo soukromou sféru fyzické osoby do sféry veřejné*“, k čemuž současně uvedl, že za soukromou je nutno považovat zásadně každou osobní informaci o člověku, která jím nebyla určena k veřejnému využití (srov. Lavický a kol., Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654), 1. vydání, 2014, Praha: C. H. Beck); vždy se přitom musí jednat o informaci, kterou lze přiřadit ke konkrétnímu člověku, což je v nyní projednávané věci splněno. Požadovanou informaci nelze vyloučit ze soukromé sféry dotčené osoby jenom proto, že se „*dotýká veřejného financování*“.

23. Dále Nejvyšší správní soud konstatoval, že v posuzované věci je nutno postupovat podle § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím a věnovat se otázce, zda (s ohledem na střet práva na informace s právem na ochranu soukromí) k poskytnutí požadované informace (o prostředcích poskytnutých konkrétní fyzické osobě z veřejných prostředků ve formě náhrady škody za nesprávný úřední postup) dochází v zásadě „bez dalšího“, či zda naopak poskytnutí uvedených informací musí předcházet test proporcionality, provedený subjektem povinným k poskytnutí takové informace ve vztahu k příjemci veřejných prostředků.
24. Nejvyšší správní soud vytkl Městskému soudu v Praze, že sice v projednávaném případě vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu, která byla završena rozsudkem rozšířeného senátu č. j. 8 As 55/2012 – 62, avšak nezohlednil korekci, kterou provedl rozšířený senát ve vztahu k paušálnímu vyloučení provádění testu proporcionality při poskytování informací podle § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím. Nejvyšší správní soud k tomu poznamenal, že za předpokladu správnosti závěrů vyslovených v rozsudku rozšířeného senátu by přitom bylo na místě právě v nyní projednávaném případě danou výjimku uplatnit, neboť tento případ je v mnoha ohledech specifický (např. konkretizací žádosti, povahou poskytnutého plnění či postavením stěžovatele). Dále Nejvyšší správní soud konstatoval, že závěr vyslovený rozšířeným senátem v uvedeném rozsudku byl v době po vydání napadeného rozsudku překonán v nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, v němž Ústavní soud dospěl k závěru, že „[p]řed poskytnutím informací o platu a odměnách zaměstnance, vyžádaných žadatelem na základě ustanovení § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím, je nezbytné provést test proporcionality a v jeho rámci posoudit zejména, zda poskytnutí informací je klíčové pro výkon práva žadatele na svobodu projevu, přičemž je třeba zejména zkoumat, zda a) účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu, b) informace samotná se týká veřejného zájmu, c) žadatel o informaci plní úkoly či poslání dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídacího psa“, d) informace existuje a je dostupná.“ K nálezu Ústavního soudu kasační soud uvedl, že je možno jej vztáhnout i na nyní projednávanou věc, neboť je nutné za použití argumentu *a fortiori* (*a maiori ad minus*) dovodit, že pokud má správní orgán (potažmo správní soud) povinnost provést test proporcionality před poskytnutím informací o zaměstnancích povinného subjektu, tím spíše je nezbytné tento test provádět v případech, kdy se jedná o poskytnutí informací o osobách poškozených orgánem veřejné moci, které stojí zcela vně systému veřejné správy. Závěrem Nejvyšší správní soud zavázal Městský soud v Praze právním názorem tak, že v posuzované věci je nutno porovnat dotčená základní práva, a posoudit, zda mezi nimi byla dodržena spravedlivá rovnováha (tzn. provést test proporcionality v souladu s výše citovaným nálezem Ústavního soudu).
25. Lze konstatovat, že Ústavní soud v článku 124. nálezu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16 konstatoval, že „Článek 10 Úmluvy zaručuje právo na svobodu projevu a v jeho rámci právo na přístup k informacím ve veřejném zájmu. Toto právo není absolutní, ale je omezené resp. podmíněné nezbytností těchto informací pro výkon svobody projevu, zahrnující právo přijímat a rozšiřovat informace.“, dále v článku 125. uvedl, že „Povinná osoba může odmítnout poskytnout žadateli informace o platu a odměnách zaměstnance vyžádané na základě ustanovení § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím, pokud nejsou splněny všechny tyto podmínky:
- a) účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu;
 - b) informace samotná se týká veřejného zájmu;

c) *žadatel o informaci plní úkoly či posílání dozoru veřejnosti či roli tzv. "společenského hlídačského psa";*

d) *informace existuje a je dostupná.*

Současně Ústavní soud dodal, že „*Nejsou-li všechny tyto podmínky splněny, potom odmítnutí poskytnout žadateli informaci o platu a odměnách zaměstnance není porušením povinnosti státních orgánů a orgánů územní samosprávy poskytovat přiměřeným způsobem informace o své činnosti, vyplývající z článku 17 odst. 5 Listiny.*“ Ústavní soud v článku 126. a 127. tohoto nálezu poukázal na to, že „*Článek 17 odst. 1 Listiny zaručuje (obdobně jako článek 10 odst. 1 Úmluvy) právo na přístup k informacím. Ustanovení článku 17 odst. 5 Listiny zavazuje státní orgány a orgány územní samosprávy poskytovat informace o své činnosti "přiměřeným způsobem" s tím, že podmínky a provedení tohoto závazku, resp. jemu odpovídajícího práva, stanoví zákon. Právo na informace ve veřejném zájmu není absolutní; pokud jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromého života, chráněného článkem 10 Listiny a článkem 8 Úmluvy, je nutno v každém jednotlivém případě všechna tato práva poměřovat a zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu. Požadavek "přiměřenosti" je nutno dle přesvědčení Ústavního soudu vykládat ve světle výše uvedeného testu, uplatňovaného ESLP při aplikaci článku 10 Úmluvy ve vztahu k poskytování informací ve veřejném zájmu (viz body 85 až 94 odůvodnění tohoto nálezu).*“.

26. Z výše citovaných ustanovení nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16 vyplývá mimo jiné, že Ústavní soud zde vymezil jako nezbytnou podmínku, kterou je správní orgán (jenž je povinným subjektem) před vydáním rozhodnutí o poskytnutí informací o platu a odměnách zaměstnance, vyžádaných žadatelem na základě ustanovení § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím, povinen naplnit a to provedení testu proporcionality zahrnující posouzení skutečnosti, zda poskytnutí informací je klíčové pro výkon práva žadatele na svobodu projevu, přičemž je třeba zejména zkoumat, zda a) účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu, b) informace samotná se týká veřejného zájmu, c) žadatel o informaci plní úkoly či posílání dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídačského psa“ a d) informace existuje a je dostupná.“
27. Ačkoliv v daném případě ministerstvo uvádí, že test proporcionality provedlo, s čímž se ministryně ztotožnila, nelze jeho úvahy obsažené v prvostupňovém, potažmo v druhostupňovém rozhodnutí shledat odpovídající požadavkům formulovaným ve výše citovaných ustanoveních nálezu Ústavního soudu (zejména čl. 125 nálezu).
28. Aby mohl správní orgán výše uvedené povinnosti dostat, je třeba, aby měl k dispozici indicie, které mu umožní provedení takového testu. Jak již upozornil v bodu 32. zrušujícího rozsudku Nejvyšší správní soud „*Předmětná žádost o poskytnutí informace přitom neobsahuje jakoukoli zmínku o účelu, k jakému mají být požadované údaje užity ve veřejném zájmu, a v čem tento veřejný zájem má spočívat. Nebylo proto možné ani posoudit, zda sledovaného účelu nelze dosáhnout i jinak, tj. při šetření ústavně chráněných základních práv dotčené osoby*“. Za této situace dospěl zdejší soud k dílčímu závěru, že je tedy třeba, aby žalovaný nejprve vyzval žadatele ke sdělení, popř. doložení všech indicií, respektive údajů, které mu umožní provést test proporcionality tak, aby byl schopen posoudit a vypořádat se se všemi podmínkami pro poskytnutí či odmítnutí požadovaných informací ve smyslu výše citovaného čl. 125. nálezu Ústavního soudu.

29. Při provádění testu proporcionality vezme žalovaný ve zřetel, že z výše citovaných ustanovení nálezu Ústavního soudu vyplývá, že musí být splněny všechny podmínky, neboť - jak uvádí Ústavní soud - pokud nejsou splněny všechny uvedené podmínky kumulativně, potom odmítnutí poskytnout žadateli informaci není porušením povinnosti státních orgánů a orgánů územní samosprávy poskytovat přiměřeným způsobem informace o své činnosti, vyplývající z článku 17 odst. 5 Listiny.
30. Pro úplnost soud dodává, že pětidenní lhůta stanovená žalovaným k doplnění rozkladu se v daném případě jeví jako přiměřená. Žalovaný postupoval správně podle § 37 odst. 2 správního řádu, který uvádí, že „*nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.*“ Soud je toho názoru, že žalobce měl dostatečnou lhůtu na podání rozkladu a dodatečně poskytnutá lhůta v délce pěti dní k odstranění vad rozkladu byla dostatečně dlouhá, aby během ní žalobce mohl vady svého podání odstranit. Nadto žalobce ani neuvádí, jaké okolnosti mu bránily v tom, aby v poskytnuté lhůtě mohl vady rozkladu napravit.
31. K poukazu žalobce, který upozorňuje, že v řízení vedeném žalovaným o poskytnutí informace o přiznání náhrady škody, měla být účastníkem daného řízení osoba, které se poskytnutí informace bezprostředně dotýkalo, soud uvádí, že osoby, jež mohou být poskytnutím požadovaných informací dotčeny ve svém právu na informační sebeurčení, mají v řízení o odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace postavení účastníka řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu. Žalovaný proto v nově otevřeném odvolacím řízení musí vymezit okruh účastníků v souladu s § 27 odst. 2 správního řádu a přitom se též řídit hmotněprávními závěry soudu, jež se týkají aplikace ustanovení § 8b zákona o ochraně osobních údajů v nyní posuzované věci.
32. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení. Tu představují náklady na zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a náklady na jízdní výdaje veřejnou dopravou za cestu k jednání soudu a zpět na trase České Budějovice – Praha, včetně nákladů na MHD, které žalobce doložil v celkové výši 371 Kč (jízdní výdaje autobusem za cestu k jednání soudu a zpět na trase České Budějovice – Praha ve výši 334 Kč + MHD ve výši 37 Kč). Další žalobcem požadovanou náhradu nákladů řízení soud žalobci nepřiznal. Učinil tak v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, neboť z rozsudku tohoto soudu ze dne 25. 8. 2015, č.j. 6 As 135/2015-79 vyplývá, že soud ve správním soudnictví nemůže přiznat procesně nezastoupenému navrhovateli (potažmo žalobci) náhradu nákladů řízení stanovenou paušální částkou podle vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, nýbrž musí vycházet z nákladů, jejichž vynaložení navrhovatel (potažmo žalobce) soudu prokáže (§ 57 odst. 1 s.ř.s.). Žalobci tak bude na náhradě nákladů zaplacená žalovaným celková částka 3 371 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost jen tehdy, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního

soudu. Kasační stížnost se podává ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení písemného vyhotovení rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 11. ledna 2019

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu